

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **P. B.**, zast. JUDr. Miloslavem Langerem, advokátem, se sídlem Zlín, Klečůvka 83, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 31. 5. 2004, č. j. 36 Az 568/2003 – 22,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ministra vnitra ze dne 14. 2. 2003, č. j. OAM-69/AŘ-2002 byl zamítnut rozklad žalobce podaný proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 5. 12. 2001, č. j. OAM-11546/VL-11-06-2001, a napadené rozhodnutí bylo potvrzeno. Posledně uvedeným rozhodnutím nebyl žalobci udělen azyl z důvodu nesplnění podmínek uvedených v ustanovení § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Současně bylo vysloveno, že se na cizince nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 téhož zákona. Správní orgány dospěly ve svých rozhodnutích k závěru, že vyhrožování soukromých osob nelze považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu, neboť toto chování nebylo motivováno rasou, národností, náboženstvím, příslušností k určité sociální skupině či zastávanými politickými názory, ale snahou přimět jmenovaného k poskytnutí náhrady za způsobenou škodu, k čemuž tyto osoby použily nezákonné prostředky. Správní orgány dospěly dále k závěru, že žadatel nesplnil podmínky pro udělení azylu podle § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona o azylu, a dále, že se na něj nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 téhož zákona.

Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu, v níž namítal, že správní orgány v řízení o udělení azylu porušily ustanovení § 3 odst. 3, 4, § 32 odst. 3, § 33 odst. 2, § 46 a § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb. (dále jen „správní řád“). Dále se dovolával toho, že splňuje podmínky ustanovení § 12 zákona o azylu i podmínky ustanovení § 91 tohoto zákona. Navrhoval, aby napadené rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno a věc byla vrácena správnímu orgánu k dalšímu řízení.

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 31. 5. 2004, č. j. 36 Az 568/2003 – 22, žalobu zamítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění rozhodnutí konstatoval, že žalobce uvedl, že v důsledku autonehody jeho syna, který poškodil vozidlo šéfovy zločinecké skupiny a žalobce převzal odpovědnost za způsobenou škodu a následně škodu nenahradil, začalo mu být vyhrožováno neznámými osobami. Správní orgán prvního stupně ve svém rozhodnutí podrobně vyložil, proč se na žalobce nemůže vztahovat některý z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Námitka žalobce, že se nemůže vrátit do země svého původu, neboť by se ocitl v nebezpečí v důsledku konfliktu s osobami, které mu vyhrožovaly, je s ohledem na taxativně vymezené důvody o udělení azylu obsažené v § 12 zákona irelevantní. Soud dále konstatoval, že v napadeném rozhodnutí i v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně jsou shromážděny podklady, ze kterých správní orgán prvního stupně vycházel. Soud se s těmito podklady ztotožnil a dospěl k závěru, že žalovaný nepochybil, jestliže ve shodě se správním orgánem prvního stupně posoudil žádost žalobce o azylu tak, že v jeho případě nejsou splněny podmínky taxativně vymezené v § 12 zákona a neshledal na straně žalobce ani existenci důvodů pro udělení azylu podle § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu. Krajský soud se ztotožnil i s výrokem o tom, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu. Uvedl, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v souladu se zákonem, a proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Proti tomuto rozsudku podal včas kasační stížnost žalobce (dále jen „stěžovatel“), a to z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Vyslovil přesvědčení, že mu měl být azyl v České republice poskytnut. Podle jeho názoru bylo možno situaci podřadit pod ustanovení § 12 zákona o azylu, nebo použít ustanovení § 14 zákona o azylu a udělit mu azyl z humanitárních důvodů v případech hodných zvláštního zřetele. Dalším důvodem pro podání kasační stížnosti je podle stěžovatele i skutečnost, že Krajský soud v Brně neměl dostatek důvodů pro své rozhodnutí. Žádal, aby Nejvyšší správní soud kasační stížností napadený rozsudek Krajského soudu v Brně zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Navrhoval, aby podané kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popřel oprávněnost kasační stížnosti, neboť se domníval, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. K námitkám stěžovatele sdělil, že se správní orgán přiklání k rozhodnutí soudu a neshledává v něm žádné pochybení. Podle jeho názoru stěžovatel nesplňoval podmínky uvedené v § 12 zákona o azylu ani podle § 14 téhož zákona. Dluhy stěžovatele a následné problémy s věřitelem nejsou důvodem pro udělení azylu. Odkázal na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatel učinil během správního řízení. Navrhoval, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl. Pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti neshledal důvody.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatnil důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené a) nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, d) nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo v nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Taková pochybení Nejvyšší správní soud v rozsudku krajského soudu neshledal.

Z obsahu správního spisu bylo zjištěno, že stěžovatel v žádosti o udělení azylu ze dne 27. 11. 2001 uvedl, že Ukrajinu opustil dne 3. 3. 2001 pro problémy se soukromými osobami. Uvedl dále, že jeho syn měl autonehodu a zničil drahé auto. Stěžovatel vzal škodu na sebe, avšak nebyl schopen ji uhradit. Po určité době mu neznámé osoby začaly vyhrožovat, a proto z Ukrajiny odešel. Na policii se neobrátil. Tyto skutečnosti uvedl i ve vlastnoručně psaném prohlášení a v protokolu o pohovoru ze dne 30. 11. 2001, kde doplnil, že soukromé osoby (mafie) mu vyhrožovaly i zabitím.

Z výše uvedeného tedy plyne, že důvody pro udělení azylu uvedené stěžovatelem lze konkretizovat jako problémy se soukromými osobami (mafií). Za této situace se pak Nejvyšší správní soud zcela ztotožňuje s posouzením věci učiněným správními orgány a posléze i soudem, a to především se závěrem, že potíže se soukromými osobami (mafií) v zemi původu, spočívající ve vydírání žalobce a vymáhání škody nezákonným způsobem nejsou důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Tyto okolnosti by mohly být důvodem pro udělení azylu pouze tehdy, pokud by orgány domovského státu, u nichž by se stěžovatel domáhal poskytnutí ochrany, nebyly schopny ochranu před takovým jednáním poskytnout. V tomto směru stěžovatel uvedl, že se na policii neobrátil. Je třeba souhlasit s tím, že podle ustanovení § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že je cizinec pronásledován za uplatňování politických práv a svobod a nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině, nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, jeho posledního trvalého bydliště. Žádný takový důvod ovšem stěžovatel v průběhu správního řízení neuvedl. Lze proto souhlasit s tím, že žadatel neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v ustanovení § 12 zákona o azylu. Ostatně stěžovatel ani v obecně formulované kasační stížnosti neuvedl, v čem by spatřoval splnění podmínek ustanovení § 12 zákona o azylu, když dovozoval, že jeho situaci by bylo možno pod ustanovení tohoto zákona podřadit.

Nejvyšší správní soud neshledal pochybení ani v dalších výrocích rozhodnutí správních orgánů, tedy ani ve výroku o neudělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Namítá-li stěžovatel, že mu měl být udělen azyl podle § 14 zákona o azylu, bez bližší konkretizace důvodů, v čem by podle jeho názoru měly být splněny podmínky tohoto ustanovení, nelze se blíže k této námitce vyjádřit. Obecně lze uvést, že podle ustanovení § 78 odst. 1 s. ř. s.

může správní soud přezkoumávat rozhodnutí správních orgánů vydané v návaznosti na ustanovení § 14 zákona o azylu, resp. v něm obsažené správní uvážení („v případě hodném zvláštního zřetele lze udělit azyl z humanitárního důvodu“) pouze omezeně, a to z hlediska jeho mezí, popř. z hlediska jeho případného zneužití. Udělení azylu podle ustanovení § 14 zákona o azylu je tak na volné úvaze správního orgánu, přičemž však tuto volnou úvahu, tedy zda byl důvod hodný zvláštního zřetele či nikoliv, může správní soud přezkoumávat pouze z hlediska překročení případných mezí správního uvážení nebo z hlediska případné libovůle ze strany správního orgánu. Zřejmě však nelze dovodit, že by obavy před soukromými osobami mohly zakládat důvod zvláštního zřetele hodný, jako základní předpoklad pro udělení humanitárního azylu ve smyslu výše citovaného ustanovení.

Nejvyšší správní soud neshledal ani důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Nejvyšší správní soud totiž nedospěl k závěru, že by rozsudek krajského soudu byl nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů nebo pro nesrozumitelnost. K tomu nutno dodat, že podle § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. soud napadené rozhodnutí přezkoumá v mezích žalobních bodů. Tomuto ustanovení krajský soud zcela dostál a přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného pouze z hlediska těch žalobních bodů (t. j. obecné konstatování o porušení v žalobě vyjmenovaných ustanovení správního řádu a porušení ustanovení § 12 a 91 rovněž bez bližší konkretizace), které stěžovatel uplatnil. Nebylo rovněž shledáno, že by v řízení před krajským soudem došlo k vadě, která mohla mít za následek nezákonnost rozhodnutí o věci samé.

Nejvyšší správní soud tedy v projednávané věci neshledal důvody tvrzené stěžovatelem ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., a proto kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Protože žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť stěžovatel s kasační stížností úspěch neměl.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. dubna 2005

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu